

ΣΤΑΘΗΣ ΣΙΩΜΟΣ

Ελεο-γραφίες

Με έναν τίτλο βαθιά στοχαστικό ξεκινάει το ποιητικό ταξίδι του Στάθη Σιώμου, σε μια καλαίσθητη ποιητική συλλογή που μόλις κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Όταν,

Άλλο ένα πόνημα του Στάθη που έρχεται να δώσει το δικό του στίγμα, να αφήσει το δικό του λιθαράκι στο βωμό της τέχνης, για το αδιέξοδο αίσθημα ασφυξίας στο οποίο οδηγείται ο σύγχρονος άνθρωπος που ζει σε μια σκληρή πραγματικότητα, όμως παράλληλα όμορφη, όσο τίποτα άλλο. Ακόμη κι αν η πραγματικότητα είναι κάποιες φορές άνυδρη, η τέχνη του λόγου που εμπλέκεται ο Στάθης, λειτουργεί αποτελεσματικά στην προσπάθεια να μοιραστεί μαζί μας, συλλογισμούς και αγωνίες θέλοντας να βγάλει τον άνθρωπο μέσω της ποίησης από τις μοναχικές σκέψεις και τη μονοτονία της καθημερινότητας, ειδικά όταν αυτή είναι μιας περιορισμένης ανθρωπογραφίας, με ακόμα περιορισμένες επιλογές και δυνατότητες διαφυγής.

Από την πρώτη σελίδα, αμέσως αντιλαμβάνεσαι αυτό που θα ακολουθήσει στις επόμενες σελίδες με τα ογδόντα ένα ποιήματα. Ένα μεστό από κάθε άποψη βιβλίο. Ύφος - ρυθμός – λόγος – ποιητικό μέτρο αν και ελεύθερος στίχος.

Γράφει λοιπόν για εκκίνηση της σκέψης του αναγνώστη.

Μια ανάσα η χαρά από τη λύπη, η αγάπη από το φόβο, η ζωή από τον θάνατο, εσύ από τον εαυτό σου.

Ξεκινώ με την προμετωπίδα του βιβλίου, έχοντας βεβαίως διαβάσει με προσοχή τα ποιήματα και βγαίνει το απόλυτο συμπέρασμα πόσο πολύ διαυγής και ξεκάθαρα ουμανιστική είναι η στάση του Στάθη απέναντι στον πάσχοντα άνθρωπο με τις συναισθηματικές ανησυχίες του.

Να έλθεις μια νύχτα αθόρυβα
να ξαπλώσεις δίπλα μου
να κάνεις πως κοιμάσαι

.....

θα αγκιστρωθώ στο κορμί σου
να μάθω να αγαπάω
κι αγκαλιασμένοι θα ανοιχτούμε
στης ψυχής τα ανεξερεύνητα.

Σε αυτήν τη συλλογή Ελεο-γραφίες η συνείδηση του Στάθη με την ευαισθησία που χαρακτηρίζει την ύπαρξή του και ως σκεπτόμενος άνθρωπος, είναι φυσικό να επαναστατεί για τις αδικίες και τα κακώς κείμενα της ζωής απέναντι στις ανισότητες και στις κακεντρεχείς συμπεριφορές. Έτσι, μέσα από τη γραφίδα του ως άλλος χρωστήρας, ελεο-γραφεί με την ψυχή του βγάζοντας κραυγές υπαινικτικής απελπισίας απέναντι στην μοναξιά, στην ενοχή, την εγκατάλειψη, την απογοήτευση, την ψυχική ερημιά, τη θλίψη, την σιωπή, ανασκαλεύοντας αναμνήσεις ως απομνημονεύματα ή ως άλλες πληγές, μιας ζωής που στο πέρασμα της άφησε ανεξίτηλα σημάδια.

Ο Αμερικανός ποιητής, Walt Whitman, 1819-1892 είπε: Δεν ρωτάω τον πληγωμένο άνθρωπο πώς αισθάνεται, εγώ ο ίδιος γίνομαι ο πληγωμένος άνθρωπος.

Ο ποιητής, όχι ο Walt Whitman, αλλά ο δικός μας, ο Στάθης Σιώμος, γίνεται ο πληγωμένος άνθρωπος κι εκφράζεται με πάθος, με τρόπο απόλυτο και σαφή για όσα κατατρώγουν ή προβληματίζουν τις σκέψεις του. Ως μοναδικός αναζητητής του απόλυτου στις ανθρώπινες σχέσεις, στη φιλία, στις αισθήσεις, στον έρωτα, την αγάπη μετουσιώνει την οδύνη του σε τέχνη χαρίζοντας μας ποιήματα γεμάτα τρυφερότητα και λυρικό παλμό ακολουθώντας το κίνημα του ρομαντισμού που επηρέασε καταλυτικά και κυριάρχησε την ευρωπαϊκή λογοτεχνία από τα τέλη του 18ου αιώνα μέχρι τα μέσα του 19ου αιώνα. Ο Σιώμος θελημένα ή αθέλητα σπρωγμένος από ρομαντική διάθεση για έναν καλύτερο κόσμο, για έναν καλύτερο μέλλον ακολουθεί τα βασικά χαρακτηριστικά του ρομαντισμού στην ποίηση του.

Ο ρομαντισμός του προβάλλει το συναίσθημα, την ελευθερία και τη φαντασία. Στα ρομαντικά ποιήματα του ενυπάρχει το παράδοξο και το όνειρο στοιχείο. Εκφράζει τα προσωπικά συναισθήματα του παράλληλα με τους ήρωες κι ανάλογα με τις θεματικές των ποιημάτων του.

Η μελαγχολία, η απαισιοδοξία, η θλίψη για μοιραίους και ανεκπλήρωτους έρωτες ή η νοσταλγία για το παρελθόν. Η ανάγκη για ελευθερία κι ένα καλύτερο μέλλον, η ψυχική ερημιά, είναι θεματικές που υπάρχουν στο βιβλίο.

Σε μια μορφή απόδοσης με πλούσιο λεξιλόγιο, πολλές εικόνες και εκφραστικά μέσα.

Κλείσανε οι δρόμοι
Σφαλίστηκαν τα σπίτια
σκοτείνιασαν οι ψυχές

.....

Ίσως το αδιέξοδο να μην είναι από μόνο του αυτό που πυροδοτεί την ποιητική έμπνευση του Στάθη καθώς γεμάτος ευγνωμοσύνη για όσα η ζωή μας χαρίζει προσμένει μέσα από το βίωμα τον σκοτεινό δρόμο που οδηγεί στην ελπίδα, στο φως.

Η προσμονή παρούσα ως η από μηχανής θεός προβάλλει σθεναρά σε αρκετά ποιήματα σαν μία και μοναδική ανάγκη να οδηγήσει σε ατραπούς όπου το κύριο συστατικό της ανθρώπινης ύπαρξης, αυτό που νικάει κάθε διαφορά κι αντιπαλότητα. Κάθε εγώ και κάθε αλαζονεία. Κάθε μοναξιά κι απομόνωση. Μια λέξη καταλυτική, που καλύπτει όλο το φάσμα της ζωής. Μια λέξη γνωστή σε όλους μας είτε θεωρητικά είτε πρακτικά. Η Αγάπη.

Κάποτε θα έλθουν εποχές
Που δεν θα φοβόμαστε τις νύχτες

.....

Θα ανοίξουμε τις αγκαλιές μας στους περιπλανημένους
Θα περπατήσουμε σε νέους δρόμους
Με τη λύτρωση πανωφόρι

.....

Κι ότι χάσαμε στους δρόμους που πήραμε
ότι φωνές πνίγηκαν στους συνωστισμούς
θα είναι αχνά παλιά τραύματα
μιας ζωής που δείλιασε

.....

Κάθε λέξη είναι κύρια και βαρυσήμαντη. Κρύβει μια απaráμιλλη δυναμική που ενεργοποιεί ανάλογους συλλογισμούς, εντυπώσεις, αντιλήψεις και συναισθήματα. Λέξεις κλειδιά, θεμελιωτές της ποίησης, όπως: Ζωή-θάνατος. Ψυχή- Σιωπή. Χαρά-Λύπη. Έρωτας -Αγάπη.

Ο ποιητής ως άλλος αναζητητής, βιώνει ένα αίσθημα απειλής από τη σιωπή του έξω κόσμου. Όμως δεν εφησυχάζει, έχει τη δυνατότητα να εκμεταλλευτεί τη σιωπή, την μοναξιά με ποιητικές συνθέσεις. Με λυρικό συλλογισμό περιγράφει συναισθήματα -σαν ο απόηχος των βιοματικών αναμνήσεων του, να απελευθερώνονται με ειλικρίνεια στο χαρτί μέσα από το προσωπικό στοχαστικό ύφος του ακολουθώντας την πορεία μιας μυστικής συναισθηματικής κορύφωσης που έχει αφετηρία την ομολογία της αυτογνωσίας με τελικό προορισμό την αποσαφήνιση της ίδιας της ζωής μέσα από έμπειρη πλέον γνώση. Έτσι ως αναζητητής της γνώσης σε όλα του τα ποιήματα αγγίζει την ουσιαστική αλήθεια, το πυρήνα των στιγμών, γιατί εγκαταλείπει την πλάνη των ουτοπικών αισθήσεων.

Να κοιτάς στα μάτια τους ανθρώπους
σου 'λεγε η μητέρα σου
τις νύχτες που σε καληνυχτούσε

αυτά λένε πάντα την αλήθεια
κι αν μερικές φορές
είναι θολό το βλέμμα τους η ξέμακρο
είναι γιατί μεγάλωσαν
κι οι πληγές είναι πολλές.

Μερικές φορές δηλώνεται με μια λέξη ή μ' έναν δυο στίχους μια αλήθεια που αφορά τον καθένα. Μια υπαρξιακή αγωνία και βασανιστικά ερωτήματα που αυτή γεννάει κι εμφανίζονται ποικιλοτρόπως για να μεταρσιωθούν μέσα από μια πορεία που οδηγεί στο βάθος μιας εξαιρετικής κι ευαίσθητης δημιουργίας.

Δημήτρης Βαρβαρήγος

Συγγραφέας – Ποιητής